

Datum: Rijeka, 14. srpnja 2020.

Kolegij: Psihoaktivne tvari u hrani

Voditelj: dr. sc. Irena Brčić Karačonji, dipl. ing. med. biokem., ERT

Katedra: Izaberite jednu od ponuđenih

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Klinički nutricionizam

Godina studija: 2

Akadska godina: 2020./2021.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Psihoaktivne tvari u hrani** je izborni kolegij na drugoj godini Sveučilišnog diplomskog studija – Klinički nutricionizam i sastoji se od 15 sati predavanja i 10 sati seminara, ukupno 25 sati (2,5 ECTS). Nastava se izvodi u prostoru Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci.

Ciljevi kolegija:

- Upoznati studente s osnovama toksikokinetike (apsorpcija, raspodjela, metabolizam i izlučivanje psihoaktivnih tvari iz organizma), mehanizmima djelovanja te mogućim štetnim učincima na zdravlje čovjeka
- Upoznati studente s fizikalno-kemijskim značajkama i podrijetlom psihoaktivnih tvari prisutnih u hrani
- Upoznati studente s osnovnim metodama dokazivanja psihoaktivnih tvari u biološkim uzorcima
- Osposobiti studente za razumijevanje mehanizama i važnosti mogućih međudjelovanja psihoaktivna tvar-hrana i psihoaktivna tvar-lijek
- Upoznati studente sa zakonskom regulativom vezanom uz konzumaciju zabranjenih psihoaktivnih tvari koje mogu biti prisutne u hrani

Studenti dobivaju detaljne upute o strukturi seminara i prezentacija. Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij dostupni su na mrežnim stranicama fakulteta odnosno upitom prema nastavniku.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Plavšić F, Žuntar I. Analitička toksikologija, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
2. Timbrell JA. Introduction to toxicology, Taylor&Frances, 2002.
3. Petrović M, Katalenić M, Medić Šarić M, Kalodžera Z, Žuntar I, Pospišil M, Brčić Karačonji I.

Znanstveno mišljenje o utjecaju na zdravlje različitih vrsta hrane od sjemenki i koja sadrži sjemenke industrijske konoplje, Hrvatska agencija za hranu, 2015.

(https://www.hah.hr/pregled-upisnika/?preuzmi_misljenje=44)

Popis dopunske literature:

1. Plavšić F. Bojite li se otrova? Hrvatski zavod za toksikologiju, Zagreb, 2006.
(<http://www.hzt.hr/book/otrovno/pages/assets/downloads/publication.pdf>)
2. Znanstveni radovi s međunarodnom recenzijom prema preporuci nastavnika

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1. Uvod u toksikologiju psihoaktivnih tvari, nastavni plan, literatura

Ishodi učenja:

Prikazati nastavni plan kolegija, definirati obaveze studenata, preporučiti literaturu.

P2. Toksikokinetika psihoaktivnih tvari

Ishodi učenja:

Definirati i objasniti procese apsorpcije, raspodjele, metabolizma i izlučivanja psihoaktivnih tvari kao i čimbenike o koji o kojima ovisi njihov opseg.

P3. Psihoaktivne tvari u hrani: vrste i mehanizam djelovanja

Ishodi učenja:

Upoznati se s pojmom zlouporabe psihoaktivnih tvari, opisati osnovna svojstva i mehanizme djelovanja psihoaktivnih tvari u organizmu.

P4. Praćenje sudbine psihoaktivnih tvari u organizmu

Ishodi učenja:

Opisati osnovne metode za detekciju i kvantifikaciju psihoaktivnih tvari u biološkim uzorcima, znati preporučiti odgovarajuću analitičku metodu i vrstu biološkog uzorka za potvrdu prisutnosti psihoaktivnih tvari.

P5. Psihoaktivne tvari pod zakonskom kontrolom (tetrahidrokanabinol, opijati, kokain, halucinogeni biljnog podrijetla)

Ishodi učenja:

Opisati osnovne značajke psihoaktivnih tvari, upoznati se sa zakonskim propisima, znati razlikovati namjerno od nenamjernog konzumiranja psihoaktivnih tvari reguliranih zakonom, znati procijeniti zdravstveni rizik.

P6. Legalne psihoaktivne tvari (nikotin, kofein, etanol, psihoaktivni sastojci u čokoladi, čaju, energetske pićima, biljnim pripravcima)

Ishodi učenja:

Opisati osnovne značajke psihoaktivnih tvari, znati procijeniti zdravstveni rizik konzumacije.

P7. Međudjelovanja psihoaktivna tvar-hrana i psihoaktivna tvar-lijek

Ishodi učenja:

Objasniti i prepoznati utjecaj hrane na metabolizam psihoaktivnih tvari te značaj međudjelovanja psihoaktivnih tvari i lijekova.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Seminari se sastoje od studentskih prezentacija aktualnih tema iz područja koje se obrađuje kolegijem. Teme se dodjeljuju studentima na početku kolegija kako bi se mogla izvršiti priprema i prezentacija u terminu seminara. Prezentacije traju najviše 15 minuta uz raspravu.

Ishodi učenja:

Studenti će naučiti ciljano pretražiti bibliografske baze podataka i primijeniti naučeno u izradi samostalnih prezentacija.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

–

Obveze studenata:

Obveze studenata: svi predviđeni oblici nastave (predavanja i seminari) su obvezni. Od svakog se studenta očekuje da prisustvuje svim nastavnim oblicima i aktivno sudjeluje u raspravama. O prisustvovanju i aktivnosti na nastavi vodit će se evidencija za svakog studenta.

Uspješno provođenje tematskih seminara uključuje: prethodno proučavanje literature, pripremu i održavanje prezentacije te aktivno sudjelovanje u raspravi unutar seminarske grupe. Elementi koji se ocjenjuju u seminaru: cjelovitost i točnost iznesenih informacija, uporaba vizualnih sredstava u prezentaciji, uključenost u analizu problema i donošenje zaključaka te samoevaluacija od strane seminarske grupe.

Ispit – ispit je usmeni* i bazira se na prepoznavanju glavnih značajki predmetnog gradiva. Ispitu može pristupiti student koji je tijekom održane nastave prikupio najmanje 50 ocjenskih bodova, te zadovoljio uvjete propisane Pravilnikom o studijima.

*u slučaju nemogućnosti održavanja ispita zbog epidemioloških uvjeta, ispit se može organizirati preko odgovarajućih elektroničkih platformi.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju primjenom ECTS (A-F, apsolutnom raspodjelom) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se prema kriteriju ocjenjivanja iz Odluke o izmjenama i dopunama pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci, članak 29. Ukupno tijekom nastave studenti mogu sakupiti 50 % ocjene, a na završnom ispitu preostalih 50 % ocjene. Rad studenata se vrednuje i ocjenjuje tijekom izvođenja nastave te na završnom ispitu. Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 50 bodova a na završnom ispitu 50 bodova.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Postoji mogućnost izvođenja nastave na engleskome jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2020./2021. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
20. svibnja 2021.	P1, P2, P3, P4 (13:00-19:00 FZS)			Dr. sc. Irena Brčić Karačonji
21. svibnja 2021.	P5, P6, P7 (08:00-14:00, FZS)			Dr. sc. Irena Brčić Karačonji
18. lipnja 2021.		S1, S2 (13:00 -17:00, FZS)		Dr. sc. Irena Brčić Karačonji
19. lipnja 2021.		S3, S4 (8:00 -12:00, FZS)		Dr. sc. Irena Brčić Karačonji

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u toksikologiju psihoaktivnih tvari, nastavni plan, literatura	1	FZS
P2	Toksikokinetika psihoaktivnih tvari	2	FZS
P3	Psihoaktivne tvari u hrani: vrste i mehanizam djelovanja	3	FZS
P4	Praćenje sudbine psihoaktivnih tvari u organizmu	2	FZS
P5	Psihoaktivne tvari pod zakonskom kontrolom (tetrahidrokanabinol, opijati, kokain, halucinogeni biljnog podrijetla)	3	FZS
P6	Legalne psihoaktivne tvari (nikotin, kofein, etanol, psihoaktivni sastojci u čokoladi, čaju, energetskim pićima, biljnim pripravcima)	3	FZS
P7	Međudjelovanja psihoaktivna tvar-hrana i psihoaktivna tvar-lijek	1	FZS
Ukupan broj sati predavanja		15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Tematski seminar 1	2.5	FZS
S2	Tematski seminar 2	2.5	FZS
S3	Tematski seminar 3	2.5	FZS
S4	Tematski seminar 4	2.5	FZS
Ukupan broj sati seminara		10	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Ukupan broj sati vježbi		

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	
2.	
3.	
4.	